

CIPRIAN CONSTANTIN

DIABET ZAHARAT

Nutriție și metabolism

Note de curs

Editura
Hamangiu

CUPRINS

1. Repere istorice și evoluția impactului medical al diabetului zaharat	5
1.1. Observații clinice timpurii ale diabetului zaharat	5
1.2. Dezvoltarea conceptului în medicina premodernă și modernă	8
1.3. Rolul pancreasului în patogeneza diabetului	11
1.4. Descoperirea insulinei	16
1.5. Apariția diabetologiei moderne	21
1.6. Inovații tehnologice în diabetologie	24
1.7. Paradigme actuale în diabetologie	28
1.8. Epidemiologia diabetului zaharat	32
1.9. Impactul socio-economic și implicațiile globale ale diabetului zaharat	34
2. Expansiunea diabetului zaharat și a complicațiilor sale	38
2.1. Creșterea globală a incidenței și prevalenței diabetului	38
2.2. Geografia diabetului: distribuția globală și regională	41
2.3. Factorii corelați cu diabetul	44
2.4. Cum acționează forțele globalizării asupra diabetului	47
3. Diabetul zaharat: definiție, diagnostic, clasificare, etiopatogenie și fiziopatologie	52
3.1. Diabetul zaharat: definiție și criterii de diagnostic	52
3.2. Clasificarea diabetului zaharat	57
3.3. Screening și diagnostic precoce al diabetului zaharat	67
3.4. Homeostazia glucozei	77
3.4.1. Structura insulinei	83
3.4.2. Biosinteza și secreția insulinei	84
3.4.3. Mecanismul secreției insulinice	85
3.4.4. Mecanismul de acțiune al insulinei	86
3.4.5. Reglarea secreției insulinice	91
3.4.6. Contribuția organelor efectoare la homeostazia glucozei	92
3.5. Etiopatogenia diabetului	93

3.6. Fiziopatologia diabetului zaharat: dereglarea integrativă a homeostaziei energetice _____	95
4. Evaluare metabolică și metode de măsurare a insulinorezistenței _____	100
4.1. Cauzele rezistenței la insulină: niveluri pre-receptor, receptor și post-receptor _____	100
4.2. Efectele metabolice ale insulinorezistenței _____	102
4.3. Metode de măsurare a insulinorezistenței _____	103
4.4. Estimarea funcției β -celulare și a rezistenței la insulină prin metoda HOMA _____	104
4.5. Defecte majore în diabetul zaharat tip 2 _____	107
5. Diagnosticul, prevenția și tratamentul diabetului zaharat _____	110
5.1. Diagnosticul diabetului zaharat. Modalități de debut _____	110
5.2. Prevenția diabetului zaharat _____	114
5.3. Tratamentul diabetului zaharat _____	116
5.4. Principii generale ale tratamentului diabetului zaharat _____	116
5.5. Intervenții non-farmacologice _____	120
5.6. Tratamentul farmacologic non-insulinic _____	142
5.7. Insulinoterapia _____	163
5.8. Complicațiile metabolice acute ale diabetului zaharat _____	176
5.9. Complicațiile metabolice cronice ale diabetului zaharat _____	179
REFERINȚE _____	187